

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **13 grudnia 2012 r.**

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

	Przewodniczący:	SSA Bogumiła Burda (spr.)
	Sędziowie:	SSA Urszula Kocyłowska SSA Marta Pańczyk-Kujawska
	Protokolant	st.sekr.sądowy Anna Budzińska

po rozpoznaniu w dniu **13 grudnia 2012 r.**

na rozprawie

sprawyz wniosku **S. L.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w R.**

o emeryturę

na skutek apelacji pozwanego organu rentowego

od wyroku **Sądu Okręgowego w Rzeszowie**

z dnia **26 czerwca 2012 r.** sygn. akt **IV U 556/12**

z m i e n i a zaskarżony wyrok w pkt I o tyle, że prawo do emerytury przyznaje S. L. od 1 marca 2012 r.

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 13 grudnia 2012 r.

Decyzją z dnia 27 stycznia 2012r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R., odmówił S. L. prawa do emerytury w obniżonym wieku. ZUS w podstawie rozstrzygnięcia powołał przepisy ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t. j. Dz. U. z 2009 r., Nr 153, poz.1227 ze zm.) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r.

w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 poz. 43 ze zm.).

Organ rentowy stwierdził, że wnioskodawca nie spełnia warunków do jej uzyskania, albowiem nie rozwiązał stosunku pracy przed dniem ustalania prawa do emerytury, a nadto nie udowodnił co najmniej 15 lat pracy w warunkach szczególnych lecz 1 rok 9 miesięcy i 23 dni.

Nie uznano za dostatecznie udowodnioną pracę w warunkach szczególnych w (...) S.A. w R. w okresach od 1 grudnia 1974r. do 30 listopada 1986r. i od 1 grudnia 1986r. do 31 grudnia 1995r. oraz w (...) Zakład Narzędziowy Sp. z o.o. w R. od 1 stycznia 1996r. do 30 czerwca 2007r., wskazując na nieścisłości w treści wystawionych świadectw pracy.

W związku z przedłożonym przez S. L. świadectwem pracy potwierdzającym ustanie zatrudnienia z dniem 29 lutego 2012r., ZUS Oddział w R. w dniu 6 marca 2012r. wydał kolejną decyzję, którą ponownie odmówił wnioskodawcy prawa do emerytury w obniżonym wieku ze względu na rodzaj wykonywanej pracy, wskazując na brak udowodnienia 15-letniego stażu pracy wykonywanej w szczególnych warunkach.

W odwołaniach od powyższych decyzji S. L. wniósł o zmianę zaskarżonych decyzji i przyznanie prawa do emerytury. Podniósł, że w spornych okresach pracował w szczególnych warunkach w (...) S.A. oraz w (...) Zakład Narzędziowy Sp. z o.o.

W odpowiedzi na odwołania organ rentowy podtrzymał stanowisko zawarte w zaskarżonych decyzjach i wniósł o oddalenie odwołań, podkreślając, że wnioskodawca nie udowodnił 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Organ rentowy nie uznał wnioskodawcy okresów zatrudnienia w (...) S.A. i (...) Sp. z o.o. w R. jako pracy w szczególnych warunkach na podstawie świadectw pracy w szczególnych warunkach z 21 grudnia 2011r. oraz z 9 grudnia 2011r., jako, że podany przez pracodawcę charakter pracy w okresie od 1 grudnia 1974r. do 30 listopada 1986r. oraz od 1 grudnia 1986r. do 31 grudnia 1995r. i od 1 stycznia 1996r. do 30 czerwca 2007r. nie jest tożsamy z tym, jaki widnieje w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r.

Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Rzeszowie wyrokiem z dnia 26 czerwca 2012r. zmienił zaskarżone decyzje organu rentowego z dnia 27 stycznia 2012r. i z dnia 6 marca 2012r. w ten sposób, że przyznał wnioskodawcy S. L. prawo do emerytury poczynając od dnia 17 stycznia 2012r. i ustalił brak odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji oraz zasądził od Zakładu na rzecz wnioskodawcy kwotę 120 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd ustalił, że S. L. ur. (...), na dzień 1 stycznia 1999r. udowodnił ogólny staż pracy w wymiarze 31 lat i 9 miesięcy. Niesporne w sprawie jest, że wykazał 1 rok, 9 miesięcy i 23 dni zatrudnienia w szczególnych warunkach na stanowisku polerowacz oraz drążacz elektroerozyjny.

W dniu 17 stycznia 2012r. złożył wniosek o emeryturę z tytułu pracy w szczególnych warunkach.

Decyzją z dnia 27 stycznia 2012r. Zakład odmówił mu prawa do dochodzonego świadczenia z powodu nie wykazania 15 lat pracy w szczególnych warunkach oraz nie rozwiązania stosunku pracy.

W dniu 5 marca 2012r. S. L. złożył w organie rentowym świadectwo potwierdzające ustanie zatrudnienia i Zakład w dniu 6 marca 2012r. wydał kolejną decyzję, którą raz jeszcze odmówił wnioskodawcy prawa do emerytury ze względu na brak udowodnienia stażu pracy w szczególnych warunkach.

Przeszkodą uniemożliwiającą przyznanie wnioskodawcy prawa do wcześniejszej emerytury był również brak rozwiązania stosunku pracy. Wnioskodawca bowiem pozostawał w zatrudnieniu w (...) sp. z o.o. w S. do 29 lutego 2012r.

Sporną w sprawie była kwestia, czy wnioskodawca na dzień 1.01.1999 r. przepracował 15 lat w warunkach szczególnych.

Na tę okoliczność Sąd I instancji przesłuchał świadków: K. G. , S. R., M. Z. oraz przeprowadził dowód z świadectw wykonywania pracy w szczególnych warunkach, akt osobowych wnioskodawcy, jego zeznań oraz dokumentacji złożonej w aktach organu rentowego.

W oparciu o zgromadzony materiał dowodowy uznał, iż wnioskodawca będąc zatrudniony w (...) S.A. w R. w okresach od 1 grudnia 1974r. do 30 listopada 1986r. na stanowisku elektrodrażacz i od 1 grudnia 1986r. do 31 grudnia 1995r. zajmując się szlifowaniem elementów metalowych oraz od 1 stycznia 1996r. do 30 czerwca 2007r. w (...) Sp. z o.o. w R. na stanowisku szlifierza przepracował ponad 15 lat w szczególnych warunkach stale i w pełnym wymiarze czasu pracy tj. zgodnie z wykazem A Dział XIV, poz. 12 pkt 1, Dział III, poz. 78, pkt 6 zarządzenia nr 3 Ministra Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego z dnia 30 marca 1985r. w sprawie stanowisk pracy, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w zakładach pracy resortu hutnictwa i przemysłu maszynowego oraz zgodnie z wykazem A Dział XIV, poz. 12 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r.

Sąd dał wiarę zebranych w sprawie dokumentom, albowiem nie budzą wątpliwości co do swej treści. Dokumentacja ta w korelacji z zeznaniami świadków dotyczącymi przebiegu zatrudnienia wnioskodawcy w (...) S.A. oraz w (...) sp. z o.o. w R. daje podstawę do ustalenia charakteru wykonywanej przez niego pracy na zajmowanych stanowiskach pracy.

Nie budzi wątpliwości dowód z zeznań słuchanym w sprawie świadków, bowiem osoby te pracowały z wnioskodawcą w tych samych zakładach pracy i mają najlepszą wiedzę o tym, jakiego charakteru czynności wykonywał.

Dokonując oceny prawnej sprawy Sąd Okręgowy powołał treść art. 184 w zw. z art. 32 ustawy z 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 53, poz. 1227 ze zm.) i stwierdził, że wnioskodawca spełnia przesłanki do przyznania prawa do emerytury w obniżonym wieku, poczynając od dnia złożenia stosownego w tym zakresie wniosku tj. 17 stycznia 2012r. o czym tamtejszy Sąd orzekł w pkt I wydanego orzeczenia w oparciu o art. 477¹⁴ § 2 kpc.

Jednocześnie Sąd I instancji powołując się na treść art. 118 ust. 1a ustawy z dnia 17 12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ustalił brak odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Sąd podkreślił, że w niniejszej sprawie nie ma podstaw do uznania, iż opóźnienie w przyznaniu świadczenia jest następstwem okoliczności, za które organ rentowy ponosi odpowiedzialność.

O kosztach procesu Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 98 kpc oraz § 11 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1349 ze zm.).

Powyższy wyrok w części dotyczącej przyznania wnioskodawcy w pkt I prawa do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach od dnia 17 stycznia 2012r. zaskarżył organ rentowy zarzucając, iż rozstrzygnięcie to narusza art. 100 ust. 1 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z FUS (t. j. z 2009 r. Dz. U. Nr 53, poz. 1227 ze zm.) i wniósł o zmianę kwestionowanego wyroku w zaskarżonej części i przyznanie prawa do świadczenia od 1 marca 2012r.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Apelacja organu rentowego okazała się uzasadniona, dlatego Sąd II instancji zmienił zaskarżony wyrok o tyle, że przyznał S. L. prawo do emerytury od dnia 1 marca 2012r. tj. od dnia spełnienia wymaganych ustawą o emeryturach i rentach warunków do tego prawa.

Na wstępie należy podzielić stanowisko Sądu I instancji, że uprawnienie wnioskodawcy do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych należało rozpoznawać pod kątem uregulowania z art. 184 w zw. z art. 32 ustawy z 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t. j. Dz. U. z 2009 r. Nr 53, poz., 1227 ze zm.).

Należy zgodzić się ze stanowiskiem ZUS, że Sąd Okręgowy nie był władny przyznać wcześniejszej emerytury od 17 stycznia 2012r. tj. od dnia złożenia wniosku.

Z ust. 2 art. 184 wynika, że wcześniejsza emerytura przysługuje, w przypadku ubezpieczonych będących pracownikami, po rozwiązaniu stosunku pracy. W przypadku wnioskodawcy rozwiązanie umowy o pracę nastąpiło z dniem 29 lutego 2012r., dlatego w uwzględnieniu apelacji organu rentowego, Sąd Apelacyjny zmienił zaskarżony wyrok na podstawie art. 386 § 1 kpc.